N°. 139.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

1861.

Dingsdag 19 November.

V. KLEEUWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL.

... verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
... gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
... abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
... van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

... van maandag avond 8 ure.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 18 november.

De memorie van antwoord op het voorloopig verslag der afdeelingen omtrent hoofdstuk VIII der staatsbegrooting (marine) is zaturdag avond aan de leden der tweede kamer rondgedeeld. Weinige oogenblikken later hebben de geabonneerden op het Bulletin een uittreksel ontvangen van hetgeen over de werf te Vlissingen in de memorie voorkomt en per telegraaf is tot ons gebragt. In dit nommer geven wij een meer volledig overzigt.

Men zal zich herinneren dat volgens het voorloopig verslag, de afdeelingen zich niet bepaald tegen het plan van den minister van marine hebben verklaard, maar dat toch door eenige leden gewigtige bedenkingen zijn in het midden gebragt.

Naar aanleiding daarvan geeft de minister nu eenige ophelderingen, die tevens moeten dienen „tot geruststelling van hen die vreezen dat Vlissingen door de opheffing der werf veel zou lijden."

De verklaringen van den minister zullen evenwel slechts in zoo verre eenige geruststelling verschaffen, als nu duidelijk wordt te kennen gegeven dat bij de voorgenomene opheffing der werf van aanbouw, het voortdurend bestaan van een station te Vlissingen voor een deel der zeemagt toch noodzakelijk wordt geacht, want hoewel het niemand denkbaar voorkwam dat ook het opheffen der etablissementen van uitrusting in het plan begrepen was, zoo sprak de memorie van toelichting ... duidelijk.

In de keus der overige argumenten is de minister, naar het ons voorkomt, bijzonder ongelukkig geweest. Zijn beroep op het vrij aanmerkelijk zielental van Vlissingen, juist waar het geldt aan de bevolking een zeer belangrijk middel van bestaan te ontnemen; de opsomming der voordeelen die de nederlandsche en belgische loodsdiensten opleveren, op het oogenblik dat ook voor de verplaatsing van een dezer instellingen de vrees is geuit, zullen in de oogen van menigeen welligt den schijn hebben van bittere ironie. We gelooven dat daaraan niet moet worden gedacht, maar veeleer, dat de minister nog niet zoo volkomen van de voortreffelijkheid van zijn plan overtuigd is, als velen uit zijne vroegere verklaring meenden te moeten opmaken.

Het nu aangevoerde versterkt ons in de meening dat het gevaar voor Vlissingen nog niet zoo dreigend is.

Bij het programma der algemeene nationale tentoonstelling te Haarlem, werd bepaald dat van wege de Maatschappij tot bevordering van nijverheid, ook geldelijke belooningen en getuigschriften zouden kunnen worden toegekend aan werklieden die, blijkens het tentoongestelde, door de jury geoordeeld werden daartoe in aanmerking te komen. Tot hen die zoodanige onderscheiding hebben ontvangen behoort de meesterknecht in de lijnbaan van den heer B. A. Fokker, W. Blokpoel. Deze ontving vrijdag een getuigschrift met een premie van f 25, „voor proeven zijner bekwaamheid in het touwslaan."

* Men schrijft ons uit Westkapelle 16 dezer.

„De heden voor het eerst hier gehouden veemarkt heeft zeer wel aan de verwachting beantwoord, en veel elders wonende personen herwaarts gelokt. Een vierde gedeelte van het ter markt gebragte vee is voor een redelijken prijs verkocht. Waren de aanbrengers van het vee minder hoog gestemd geweest, er zou zeker merkelijk meer verkocht zijn."

De tweede kamer der staten generaal is bijeengeroepen tot hervatting der werkzaamheden tegen donderdag 21 november, en de eerste kamer tegen donderdag 5 december a. s.

Door de Nederlandsche handelmaatschappij zijn 11 schepen bevracht: 4 voor Rotterdam, 6 voor Amsterdam en één voor Dordrecht.

HH. KK. HH. de grootvorst en grootvorstin Konstantijn van Rusland, met hun zevenjarig dochtertje en gevolg, zijn zaturdag namiddag te Rotterdam doorgereisd. Met het koninklijk engelsche stoomschip Osborne zaturdag middag ten ruim één ure te Hellevoetsluis aangekomen, zijn de vorstelijke reizigers met Zr. Ms. stoomjagt van daar herwaarts gereisd en ten half zes ure des avonds te Rotterdam gearriveerd. HH. KK. HH. werden gekomplimenteerd door Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, door den generaal von Mansouroff, den buitengewonen gezant van Rusland bij ons hof, door den heer E. P. J. Driebeek, konsul van Rusland te Rotterdam, en door den heer d'Hamecourt, administrateur bij het verkeer der nederlandsche rijnspoorweg maatschappij. Met den gewonen trein van den rijnspoorweg van 5 ure 55 minuten hebben de doorluchtige reizigers met hun gevolg in het koninklijk rijtuig de reis naar Soestdijk vervolgd. Z. K. H. prins Frederik is daarop per rijtuig naar 's Gravenhage teruggekeerd.

Volgens de Utrechtsche courant is het doel van het bezoek van den grootvorst bij H. M. de koningin-moeder, om H. M. uit te noodigen tot het bijwonen in het aanstaande jaar van de feesten, die in Petersburg zullen worden gevierd ter gelegenheid van het duizendjarig bestaan van het russische rijk.

Men schrijft uit Scheveningen 16 dezer:

Gedurende den storm waren er 128 haringschuiten op zee; *daarvan zijn er tot op dezen oogenblik (1 ure namiddag)* 76 alhier aangezet, zoo dat men omtrent het lot van 52 vaartuigen steeds in de grootste bezorgdheid verkeert. Allen hebben aan hunne vleeten belangrijke schade bekomen. Sommigen zijn in het geheel van hunne netten beroofd; ook zijn er die hunne ankers en kabels verloren hebben. Men schat de schade, die nu reeds bekend is, op ruim f 40.000. Maar wat meer zegt, te Zandvoort is eene pink van de reeders K. Pronk en comp. gestrand, wier stuurman, Arie van Zaanen, een braaf oppassend *huisvader, gisteren ochtend ten 4 ure, noodlottig* over boord geslagen en verdronken is. Hij laat eene vrouw en kinderen achter. Een zoon was aan boord en moest zijn dierbaren vader in de golven zien omkomen. De visschers, en zelfs de oudste van dagen, betuigen dat ze nimmer zulk noodweer op zee beleefd hebben als op 14 en 15 dezer. Zij dachten hunne dierbare betrekkingen nimmer weder te aanschouwen. Eene schuit, te Katwijk te huis behoorende, zegt men, is door den storm omgeslagen en de bemanning verongelukt; op het strand zijn lijken aangespoeld ... Ook andere voorwerpen die schipbreuken doen veronderstellen, moeten gezien zijn.

Men schrijft uit Nieuwediep, 15 november:

Talloos zijn de zeerampen, die de jongste storm heeft veroorzaakt. Heden drijft de zee en de ree vol van wrakhout. In het gezigt van deze plaats zijn gestrand de engelsche visschersmak no. 334 van Yarmouth; de ekipage is met levensgevaar met de sloep gered. In de Haaks gebleven de russische bark Alcyon, gezagv. Malm, van Jakobstad met deelen naar Londen. De ekipage is gered; het schip, dat op 7 voet water zit, zal niet afgebragt kunnen worden. Een belgische visschers sloep, waarvan de ekipage is omgekomen, is vergaan. Vier der lijken zijn te Huisduinen opgevischt. Nog zijn zes andere lijken aangespoeld, waarschijnlijk van een vlaardinger hoeker; zij hadden zich op tonnen gebonden. Achter de Haaks zat een schoener, die met man en muis is vergaan. Assistentie kon men onmogelijk brengen; nog lang zag men het volk in het kruishout zitten. Van Texel heeft men ook treurige berigten; niet minder dan zes schepen moeten daar in de gronden zijn vervallen, waaronder een deensche brik Augusta, gezagv. Andriessen, met tarwe.

De zeekapitein Saxby, van de koninklijke britsche marine, wiens weervoorspellingen reeds sedert eenigen tijd de opmerkzaamheid van deskundigen hebben tot zich getrokken, voorzegt *nu wederom stormen of andere* buitengewone stoornissen in den dampkring voor den 14 november (de lezer kan zien of het uitkomt) voor den 1 tot den 3 december en voor den 11 van de volgende maand. Mogten de dagen door den voorspeller aangegeven, echter kalm blijken te zijn, dan raadt hij, op grond van zijn stelsel, den zeeman te wachten voorden dag daarop, en vooral voor den dag na dien volgenden. De plotselijke veranderingen van stilte tot storm, zegt hij, verschillen in hevigheid, maar zelfs wanneer zij voor ons ongemerkt *voorbijgaan, zijn zij echter kennelijk te bespeuren* aan de pijlsnelle drift van het zwerk, geheel in tegenspraak met den rustigen toestand der lucht hier beneden.

(*Utrechtsche courant.*)

Door den minister van justitie is aan heeren prokureurs-generaal de volgende cirkulaire gerigt:

De vraag is gerezen, of de ambtenaren van den burgerlijken stand verpligt zijn uit de registers van den burgerlijken stand uittreksels, tot het aangaan van huwelijken strekkende, vrij van zegel af te geven, op vertoon van bewijzen van onvermogen, afkomstig van eene buitenlandsche plaatselijke of andere overheid, wier handteekening niet is gelegaliseerd.

Na overleg met mijne ambtgenooten van binnenlandsche zaken en van financien, ben ik van oordeel dat deze vraag, zoo lang de bedoelde ambtenaren geene bepaalde redenen hebben, om de echtheid van de handteekeningen te betwijfelen, bevestigend moet worden beantwoord, met dien verstande echter, dat de buitenlandsche *bewijzen van onvermogen*, waarop de handteekeningen niet gelegaliseerd zijn, alleen dan ... der akten en stukken, benoodigd tot het aangaan van een huwelijk, op ongezegeld papier (behoudens in achtneming der overigens daaromtrent bestaande bepalingen), kunnen wettigen, wanneer, naar aanleiding van die zelfde certifikaten, door de ambtenaren van den burgerlijken stand geene leges berekend worden, welke laatste zoo in het algemeen als in de hier bedoelde gevallen, naar de deswege aangenomen beginselen en regels, voor de afgifte van stukken voor onvermogenden, in hun persoonlijk belang benoodigd, niet mag geschieden.

Benoemingen en besluiten.

RIDDERORDEN. Benoemd tot grootkruis der orde van de Eikenkroon de generaal Fleury Duray, kommandant der derde divisie infanterie van het *belgische leger*; tot kommandeur dier orde de heeren C. W. Vinkhuyzen, genees- en heelmeester van 's konings huis, en de Rossius-Orban, konsul der Nederlanden te Luik; en tot ridder dier orde, de heeren A. G. F. A. van Oorschot, kommissaris van policie te 's Hertogenbosch, en Ohnet, inspekteur generaal van den noordbelgischen spoorweg.

Vergunning verleend aan den kapitein luitenant ter zee jhr. J. H. van Capellen, adjudant des konings in gewone dienst, tot het aannemen en dragen der versierselen van kommandeur der Leopoldsorde hem door den koning der belgen geschonken; aan den kapitein van den grooten staf, jhr. C. H. F. du Monceau, adjudant des konings, tot het aannemen en dragen van de versierselen van ridder der orde van het Legioen van eer, hem door den keizer der franschen geschonken, en aan jhr. mr. F. L. W. de Kock, direkteur van 's konings kabinet, tot het aannemen en dragen der versierselen van grootofficier der orden van het Legioen van eer en der Leopoldsorde, hem respektievelijk door den keizer der franschen en den koning der belgen geschonken.

EERETEEKENEN. Toegekend het eereteeken tot belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterijen aan B. J. Belderok, voormalig sergeant bij de dienstdoende schutterij te Vlissingen.

LEGER. Overgeplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie, in rang en anciënneteit, de 2e luitenant van het 6e regement infanterie I. M. W. Schlundt Bodien.

MINISTERIELE DEPARTEMENTEN. Eervol ontslag verleend, op verzoek, aan den heer J. Visser, als adjunkt kommies bij het ministerie van buitenlandsche zaken; en bevorderd bij genoemd departement tot hoofdkommies, de kommies H. C. Byvanck.

KONSULATEN. Erkend als konsul van de Vereenigde staten van Amerika, te Batavia, de heer Israel S. Diehl; voor Amsterdam en Rotterdam en voor zoodanige plaatsen als nader bij die gemeenten gelegen zijn dan bij de verblijfplaats van eenigen anderen konsul of vice-konsul van genoemd gemeenebest in Nederland, respektievelijk de heeren F. J. Klauser en G. E. Wiss.

Kerk- en schoolnieuws.

Gisteren morgen nam de heer J. P. G. Westhoff, beroepen predikant bij de evangelisch luthersche gemeente te 's Gravenhage, afscheid van zijne gemeente alhier. Zijne rede, die door velen werd aangehoord, had tot grondslag Johannes VIII: 31, 32. Na *afloop der godsdienstoefening werd den* vertrekkende door de verschillende hoorders toegezongen gezang 340: 7, 8, en daarna werd hij in eene kerkeraadsvergadering van zijne betrekking tot de gemeente ontslagen.

— * Bij besluit van den bisschop van Haarlem, is de heer H. J. W. van Hertum, als kapellaan verplaatst van Goes naar Leiden en in zijne plaats aangesteld de heer P. van Hugten, van Overschie.

Marine en leger.

Blijkens een onder dagteekening van den 21 oktober jl. bij het departement van marine ontvangen schrijven van den kapitein ter zee G. Fabius, divisie-kommandant van zijner majesteits zeemagt te Curaçao, was de gezondheidstoestand der bemanning op de schepen der divisie over het algemeen zeer voldoende. De vaccinatie was geheel geweken.

Zijner majesteits schroefstoomschepen Djambi, Cornelis Dirks en Vesuvius, alsmede de schooner Atalante, waren allen op kruistogt vertrokken, om de vlag langs de kust van Venezuela te vertoonen.

— Onder het garnizoen te 's Bosch hebben zich eenige gevallen van de kwaadaardige keelziekte, bekend onder den naam van angina diphtherina, voorgedaan, waaraan reeds een enkele bezweken is. Dien ten gevolge is bij dagorder bekend gemaakt, dat zij die over keelpijn, zelfs in ligten graad klagen, onmiddellijk naar het hospitaal worden overgebragt.

Gemengde berigten.

Georges Diebolt, een der bekwaamste fransche beeldhouwers, is dezer dagen in 45jarigen ouderdom overleden. —

Te Berlijn hebben twee hamburgsche handelaren 42,000 stuks afgekeurde miniégeweren van de regering gekocht en dooreen genomen 2 thal. 20 silberg. per stuk betaald. Deze vuurwapenen zijn overgegaan in handen van een noord-amerikaansch agent, die de gansche massa tegen zeer hooge prijzen heeft overgenomen. — Te Algiers is een feestmaal gegeven, waarop niets anders dan paarden-, ezels- en muilezelsvleesch werd voorgediend, en dat door negentig personen werd bijgewoond, die op deze wijze feitelijk protesteerden tegen een treurig en noodlottig vooroordeel. — Volgens den termometer te Sint Petersburg, die den 10 dezer tot op 4 graden onder nul daalde, is er spoedig felle koude te verwachten. — In de vorige week is aan een paardenkooper, die den nacht te Gorinchem had doorgebragt, op een der stoombooten die de Waal afvaren een valies met f 12000 ontvreemd. — *In 's rijks munt te Utrecht houdt men zich bezig* met de vervaardiging van eenige bronzen en zilveren exemplaren van eene medalje ter herinnering aan de instelling van het metalen kruis. — Te Weenen is eene der grijze zusters uit het huis der geestelijke orde onzigtbaar geworden. Zij had den wensch te kennen gegeven om genoemd huis te verlaten ten einde verpleegster in een burgerlijk gesticht te worden, waar men haar dan ook te vergeefs verwachtte. Men vermoedt dat zij op last harer superieuren, om het door haar gedaan verzoek tot het doen eener boete, in het geheim is gekerkerd. — In de omstreken van Breda worden tegenwoordig de nuchtere kalveren door belgische kooplieden tot hooge prijzen opgekocht. In de vorige week woog te Leur f 13 a f 14 per stuk betaald. — Den hoofdkommiezen, kommiezen en surnumerairs bij de administratie der posterijen is de verpligting tot het stellen van een borgtogt opgelegd. Deze bedraagt voor de eerstgenoemden f 2000 en voor de beide laatsten f 1000 inschrijving 2½ per cent nationale schuld. — Den heer D. van Weel, praeses van het leidsche studentenkorps is door de regtsgeleerde fakulteit der leidsche hoogeschool den graad van doktorandus verleend, zonder dat daarover afzonderlijk is beraadslaagd, gelijk anders altijd plaats vindt. — Het schip De broederliefde, uit Shields, is sedert eenige dagen vermist en waarschijnlijk vergaan. Het is te Ipwich in 1764 gebouwd en heeft James Cook, den ontdekker van verschillende gedeelten der wereld, in der tijd als scheepsjongen aan boord gehad. — *Bij het graven van slooten zijn in de vorige* week te Leeuwen weder twee lijken als offers van den watervloed gevonden. Een van deze was de vader van de bekende Johanna van Beek. — Door de regtbank te 's Hertogenbosch is een geneesheer tot eene geldboete van f 15 veroordeeld, wegens onnauwkenrige en onduidelijke etiketten op geneesmiddelen die in zijne bewaarplaats voorhanden waren. — Te Vrijenban, bij Delft, is jl. donderdag door broeijing van steenkolen brand ontstaan in eene bergplaats. Gelukkig is hij door doeltreffende middelen gestuit. — Te Zutphen is zaturdag ll. het 550jarig bestaan van het oude mannen- en vrouwenhuis Bornhof herdacht. De 132 verpleegden zijn daarbij onthaald. Na dat de oude lieden eene eeuw van wege het gesticht waren besteed bij partikulieren, werden zij den 16 november 1311 in het gesticht opgenomen. — De heer J. G. Zeller, te Arnhem, heeft aan eene uitnoodiging van den franschen minister van oorlog gevolg gegeven en is naar Parijs gegaan uit hoofde *eener door hem uitgevonden buks, die even goed* op 1000 als op 100 ellen afstands draagt. Hij is voornemens zijne uitvinding aan het goevernement van Frankrijk te verkoopen. — Een marine-matroos die wegens den moord op een noordsch koopvaardij-matroos te Nieuwediep gevangen zat, is jl. woensdag uit zijne gevangenis ontvlugt. — De heer P. Regout te Maastricht heeft eene nota aan de 2e kamer der staten generaal ingezonden betrekkelijk het ontwerp van wet ter goedkeuring van eenige der artikelen van de met Belgie gesloten overeenkomst tot regeling van de water aftappingen uit de Maas, waartegen hij vele bezwaren heeft. — In de nabijheid der gemeente Losser is de landbouwer G. Snippers bij het inspannen van paarden door een derzelve tegen het lijf geslagen, en aan de gevolgen overleden. — Volgens een duitsch dagblad, is bij het Rijntolkantoor te Koblenz gebleken, dat in dezen herfst van den Boven-Rijn anderhalf millioen centenaars aardappelen naar de Nederlanden zijn vervoerd. — Te Kerkwerve is in de verloopen week land verkocht voor f 413 per gemet, dat twaalf jaren geleden slechts f 70 per gemet opleverde. — Te Zelhem hebben twee steekboonen 177 scheeden, te zamen met 1037 boonen opgebragt. — Te Haarlem is de door de gemeente uitgeschreven leening van f 64,000, tegen 4½ per cent, door makelaars volteekend. — In het begin dezes jaars werd te Ootmarsum een diefstal gepleegd van eene bouffante, ter waarde van f 1,30. Deze zaak, ten kriminele vervolgd, is voor eenige dagen door het provinciaal geregtshof in Overijssel beëindigd, met dat *gevolg dat de* dader is veroordeeld tot 3 maanden gevangenisstraf en in de kosten, welke, naar men verneemt, cirka f 100 bedragen. — Te Utrecht werden bij de zitting van het kantongeregt van jl. vrijdag 12 personen ter zake van dronkenschap veroordeeld. — Aan de koninklijke militaire akademie te Breda is een kadet, op last van den minister van oorlog naar den militairen krijgsraad te 's Bosch verwezen, uit hoofde van het in staat van dronkenschap toebrengen van eene ernstige wonde met een dolkmes aan een zijner kameraden. — Te Breda heeft zich eenige dagen geleden een geval van schijndood voorgedaan. In het burger gasthuis was sinds een tweetal dagen een man overleden. Toen zijne vrouw het lijk voor het laatst nog eens wilde zien, vond zij haren man tot hare verbazing overeind zitten. Twee dagen later is hij echter werkelijk overleden. — Te 's Hage is voor het publiek opengesteld de nieuwe straat, leidende van de dagelijksche Groenmarkt naar *het Buitenhof en daardoor de gemeenschap* verbeterd tusschen twee deelen der stad, die tot heden toe alleen door het Halstraatje bestond.

Verkoopingen en aanbestedingen.

Den 16 dezer is te Oostkapelle ter verkoop aangeboden: Een huis en erve staande aldaar, verkocht voor f 1521. En voorts de volgende perceelen wei- en bouwland: 1e koop, 1 bund. 70 roed. 40 ellen weiland, verk. voor f 705. 2e koop, 1 bund. 2 roed. weiland, verk. voor f 1195. 3e koop, 79 roed. 90 ellen weiland, verk. voor f 952. 4e koop, 1 bund. 4 roed. 80 ellen bouwland, verk. voor f 1250. 5e koop, 74 roed. bouwland, verk. voor f 752. 6e koop, 62 roed. 40 ellen bouwland, verk. voor f 590. 7e koop, 1 bund. 8 roed. 90 ellen bouwland en sprink, verk. voor f 929. 8e koop, 97 roed. 37 ellen bouwland en sprink, verk. voor f 700. 9e koop, 1 bund. 12 roed. 80 ellen weiland, verk. voor f 785. 10e koop, 1 bund. 58 roed. 60 ellen weiland en sprink, onder Serooskerke, verk. voor f 1300. 11e koop, 1 bund. 32 roed. 90 ellen weiland en sorink, onder Serooskerke, verk. voor f 1030.

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 12 ure.
November 1861.

Datum.	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Barometer bij 0°.	Thermometer C.	betrekkelijke vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen in 24 u.	Laagste temperat. en verschil met de hoogste.	*Aanmerkingen.*
10	Z. t. O.	15	749.3	7.6	0.86	7.30	6.0	—	betr. en regen.
11	Z. ZW.	9	755.9	8.8	[illegible]	[illegible]	5.0	—	betrokken.
12	Zo.t.Z.	5	758.8	8.3	0.89	7.85	4.5	—	ligt bewolkt.
13	Z. t O.	5	755.2	8.2	0.96	8.45	2.5	—	betr. en regen.
14	ZWest.	36	743.7	8.4	0.68	6.05	8.0	—	bew. en buijig.
15	W.ZW.	11	747.3	7.4	0.75	6.30	2.0	—	bewolkt.
16	Zw. t. N	2	752.9	5.7	0.68	4.56	3.0	—	ligt bewolkt.

Thermometerstand.

15 nov. 's av. 11 u. 38 gr.
16 „ 's morg. 7 u. 34 „ 's midd. 1 u. 46 „ 's av. 11 u. 34 gr.
17 „ 's morg. 7 u. 34 „ 's midd. 1 u. 40 „ 's av. 11 u. 34 „
18 „ 's morg. 7 u. 32 „ 's midd. 1 u. 40 gr.

Staten generaal.

STAATSBEGROOTING VOOR 1862.

MEMORIE VAN BEANTWOORDING.

Hoofdstuk VIII., (Marine.)

De minister is van oordeel dat de vrees, dat hij in de afkeuring van den door zijn ambtsvoorganger betreden weg te ver is gegaan, bij een nader onderzoek zal verdwijnen. Schepen, ongeschikt voor de dienst welke men er van verlangt, kunnen zeer goed gekommandeerd worden, en, zoo als men zegt, er goed uitzien. Men heeft, wel is waar, tot dusverre de diensten verrigt, van de zeemagt in Oost-Indie gevorderd, maar men is nog niet in staat geweest de zeerooverijen uit te roeijen. Het niet voortgaan met den aanbouw der fregatten moet daaraan worden toegeschreven, dat deze schepen door hun talrijk personeel voor de dienst in Oost-Indie te kostbaar zijn. De minister erkent de moeijelijkheid, waarin zijn voorganger zich voor vijf jaren bevond, om eene keuze te doen ten aanzien der soort van aan te bouwen schepen, maar hij mogt zich daarom niet laten terug houden, zijne overtuiging uit te spreken. De keus van schepen is niet gelukkig geweest. De minister wenscht, door de aanneming der begrooting voor 1862, in staat gesteld te worden, de hoogst noodzakelijke werkzaamheden te kunnen uitvoeren, zonder tot nieuwen aanbouw over te gaan, behoudens dien eener gepantserde kannonneerboot, *welke geen uitstel kan lijden.* Wat betreft de verdediging der kusten en riviermonden, heeft de minister zich geene afwijking veroorloofd van hetgeen door het komité van defensie is beraamd. Het door de regering voorgedragen stelsel zal leiden tot het in den tijd van 9 jaren scheppen eener vloot, bestaande uit 18 stoomkorvetten, wier getal steeds zal aangroeijen. Dit komt verkieslijker voor dan de voorstelling, waarvan voor eenige jaren sprake was en welke gebleken is geheel hersenschimmig te zijn. De minister treedt vervolgens in eene berekening om aan te duiden, welke verligting men te wachten heeft in de dienst der zeeofficieren, en wel in het bijzonder van die der luitenants ter zee. Tegenwoordig zijn in dienst aan boord der verschillende schepen 72 luitenants ter zee 1ste klasse, 164 der 2de klasse, terwijl door de voorgestelde formatie steeds in dienst zouden moeten zijn, zoo wel op de vloot als op de koloniale vaartuigen, 60 luitenants ter zee 1ste en 150 der 2de klasse. *Men zou dus eerder moeten vreezen, dat het getal* van 250 luitenants 2de klasse te groot zal zijn, en men veel verzoeken zou krijgen, om niet langer op non-aktiviteit te blijven. Het lot der kapiteins ter zee zou zeer verbeteren, doordien de stoomkorvetten onder het bevel zouden moeten staan van kapiteins of van de oudste kapitein-luitenants ter zee. De zes vlag-officieren zouden bestemd blijven voor het kommandement in Oost-Indie, het eskader en de direktien te Amsterdam en te Willemsoord.

Wat betreft het opheffen der werf van aanbouw te Vlissingen zal niet veel behoeven te worden gezegd: de meerderheid der kamer vereenigde zich daarmede. Voor hen die vreezen dat de stad daardoor te veel zoude lijden, kan de minister het volgende mededeelen: Vlissingen is eene stad met ongeveer 10,000 zielen en bezit thans boven vele steden van die grootte het voorregt, dat in de eerste plaats een talrijk nederlandsch en belgisch personeel van de beide loodswezens daar is gevestigd, door hetwelk 's jaars eene som van ruim f 225,000 in de stad wordt verteerd, behalve nog de dagloonen, welke er worden verdiend door de ambachtslieden, die bij den aanbouw en reparatie der loodsvaartuigen worden te werk gesteld, en die daar steeds zullen moeten zijn, het zij zulks door partikulieren of door het goevernement wordt verrigt. Hoogst waarschijnlijk zal in Vlissingen steeds een station moeten blijven van een deel onzer zeemagt, met een wachtschip; waaruit voortvloeit dat aldaar ten minste een magazijn zal behooren te worden aangehouden met een ekipagemeester en eenig personeel, om die schepen van uitrustingsgoederen te voorzien, en om zoo wel de oorlogs- als koopvaardijschepen te kunnen dokken. Het is bekend dat de werf te Vlissingen in twee deelen is gescheiden, de werf van aanbouw en die van uitrusting. Wanneer men eindelijk in aanmerking neemt, dat Vlissingen nog steeds een garnizoen heeft, bestaande uit infanterie en mariniers, welke laatsten zouden kunnen worden aangevuld met de ruim 300 mariniers in Amsterdam, dan behoeft men waarlijk niet te vreezen dat Vlissingen te gronde zal gaan, aangenomen zelfs dat de daarstelling van den spoorweg niet die gunstige uitkomsten opleverde welke men reden heeft zich daarvan voor te stellen.

Men vraagt, of de minister niet voorbarig is door, alvorens het lot der werf van aanbouw te Vlissingen beslist zal zijn, reeds aanzienlijke kosten te doen voor den bouw der nieuwe hellingen te Amsterdam. Hetgeen de minister voorstelt te Amsterdam te verrigten, is niet het daarstellen van nieuwe hellingen, maar het verbeteren van de bestaande. De vier kleine hellingen bevinden zich in slechten staat en moeten vernieuwd worden; van eene dezer hellingen heeft men het daarop gebouwd wordende schip naar eene hulphelling moeten overbrengen. Ook de daarover gebouwde kappen zijn slecht. In verband met het plan om te Vlissingen niet meer aan te bouwen, stelt de minister voor, bij deze gelegenheid die hellingen zoo veel te verlengen, dat daarop ook kuilkorvetten kunnen worden op stapel gezet, daar men anders voor den aanbouw van dergelijke schepen slechts over 3 hellingen zoude kunnen beschikken, hetgeen onvoldoende is. De ondervinding heeft geleerd dat steenen hellingen beter voldoen dan houten, waarom hij voorstelt ook deze 4 hellingen, even als de 3 groote, in steen te leggen. De eenigzins grootere kosten, daartoe vereischt, zullen ruim worden opgewogen door de duurzaamheid dezer hellingen, waarop men vooral zal moeten kunnen rekenen in het vervolg.

De minister wenscht het personeel der werf te Amsterdam slechts eene geringe vermeerdering te doen ondergaan, maar dat der uitrustingswerven te Willemsoord en Hellevoetsluis te versterken uit een deel van het personeel van den werf te Vlissingen zal vrij vallen.

De tijd zal leeren of, en het is zelfs niet onwaarschijnlijk dat men met een minder sterk werfpersoneel het voorgestelde zal kunnen verrigten, daar de minister in geenen deele afkeerig is van het denkbeeld om de kleinere vaartuigen bij partikulieren te laten bouwen. Het valt echter niet te ontkennen dat bij de meerdere produktie, welke van de werf te Amsterdam wordt gevorderd, het aantal timmerlieden aldaar eenigzins zal moeten worden vermeerderd. Het spreekt van zelf, dat al de gepantserde kanonneerbooten bij partikulieren *zullen worden gebouwd, even eens als zulks met de loodsvaartuigen* nu reeds het geval is. Het bouwen van groote oorlogschepen bij partikulieren moet hij bepaald afkeuren.

Op de bedenking, dat het cijfer van 9 millioen voor marine zorgwekkend is en de vergelijking met de 5 millioen, daarvoor vroeger besteed, antwoordt de minister, dat men eerstgemeld cijfer niet zal behoeven te bereiken om tot het doel te komen, hetwelk men zich voorstelt, maar dat men ook niet moet vergeten, dat toen de marine met 5 millioen moest worden gevoed, men van het kapitaal teerde, hetgeen ten gevolge heeft gehad dat de vloot zoo goed als verdwenen is, en bijna niets tot onderhoud der werven is gedaan; dat de prijzen aanmerkelijk zijn gestegen, terwijl door het stoomvermogen de waarde van het linieschip thans gelijk moet worden gesteld met die van het oorlogschip, dat de kern onzer zeemagt zal uitmaken. De minister deelt de vrees niet, als of het door hem voorgedragen stelsel tot eene meerdere uitgaaf van oorlog zou leiden; hij heeft alleen te kennen willen geven, dat men zich niet moet voorstellen, met de toegestane middelen immer eene vloot van 10 à 12 zware fregatten te zullen kunnen bouwen ter verdediging onzer zeegaten, en tevens te kunnen voldoen aan de eischen der koloniale dienst. Bij den minister bestaat geene neiging, om de traktementen der ambtenaren te verhoogen, en zoo daarop eenige uitzonderingen zijn gemaakt, dan was dit niet zoo zeer in het belang der personen, als in dat van de dienst. Omtrent het personeel der zeemagt wordt o. a. in de memorie van *beantwoording* gezegd, dat de oorzaak van de onvoltalligheid van het korps zeeofficieren moet worden toegeschreven aan de uitbreiding, in de laatste jaren aan dat korps gegeven. Zoo als de zaken nu staan, kan men aannemen, dat het binnen 4 of 5 jaren voltallig zal zijn, en dat men het in dien toestand zal kunnen houden, door jaarlijks 20 adelborsten op het instituut te plaatsen. De minister geeft niet toe, dat hij het admissie-examen voor het instituut aan het Nieuwe Diep wel eens strenger eischen worden gesteld dan het reglement voorschrijft. De dit jaar geplaatste adelborsten hebben ter nauwernood aan de bij het examen vereischte kundigheden voldaan. Den minister zijn dirikt noch indirekt reklames ter oore gekomen van officieren, die vermeenden meerdere aanspraken te bezitten dan de door hem aan den koning voorgestelde en benoemde kommandanten. De op pensioen stelling geschiedt niet willekeurig, maar volgens de regels bij de wet vastgesteld.

EINDVERSLAG.

Hoofdstuk VII. (Roomsch-katholieke eeredienst).

Men heeft zich verklaard tegen de strekking om eene verhooging van de beide hoofdstukken der eerediensten gelijken tred te doen houden; eene strekking waarvan men het bewijs meende te vinden in den nagenoeg gelijken aanwas van het voorgedragen eindcijfer dier hoofdstukken.

Men hoopt dat met de bij art. 8 aangevraagde verhooging, de regeling der jaarwedden van de *parochiale* geestelijken op den normalen voet voltooid zal kunnen worden.

VOORLOOPIG VERSLAG.

Nadere regeling van het tijdstip voor het in werking treden van de nieuwe regterlijke organisatie.

Eenige leden hebben de herziening der wetboeken van burgerlijke regtsvordering en van strafvordering van zulk een overwegend belang geacht, dat zij wenschten te herinneren aan de noodzakelijkheid om aan de deskundigen in en buiten de kamer gelegenheid te verschaffen tot het openbaren van hunne zienswijze daarover, wel verre van vertraging te veroorzaken, zou dit de afdoening bespoedigen, door tot meer eenheid van inzigten te leiden.

Sommige leden voorzagen uit de aanneming van dit wets-

ontwerp bezwaar in de praktijk. Anderen vonden den termijn van in werking treding te kort, met het oog op de noodwendige herziening der wetboeken.

MEMORIE VAN BEANTWOORDING.

Begrooting wegens den arbeid der gevangenen voor 1862.

De regering wederlegt het beweren, dat de in het beheer der gevangenissen ingevoerde veranderingen eene centraliserende strekking hebben. Zij zou hare roeping kwalijk begrijpen, indien zij het beheer aan de besturen der gevangenissen overliet op eene wijze, die wel gemakkelijk zou zijn, maar met de verantwoordelijkheid van den minister van justitie niet zou strooken. De ingevoerde wijzigingen zullen ook niet noemenswaardig meer bureauwerk veroorzaken dan thans reeds noodig is. Ook zal er geene vermeerdering van personeel noodzakelijk zijn.

Buitenland.

Algemeen overzigt.

We moeten onze lezers uitnoodigen ook dit maal in de eerste plaats de aandacht op Frankrijk te vestigen. De financiële nood van dat land is tot het uiterste geklommen. De ware toestand, voor niemand meer geheim, is thans door den keizer ten deele openlijk erkend. Onder het opschrift „Frankrijk" vindt men eene opgaaf der maatregelen die genomen zijn; hier eene korte appreciatie. Zoo lang het krediet niet was uitgeput, heeft Napoleon daarvan willekeurig gebruik gemaakt; nu de staat der geldmiddelen hopeloos blijkt te zijn moet de natie redding aanbrengen of de verantwoordelijkheid dragen. De keizer heeft het regt om buitengewone kredieten te openen in den ruimsten zin uitgeoefend, thans doet hij daarvan afstand, en gebruikt daarbij woorden die hij weet dat op het fransche volk nooit zonder invloed blijven. „Getrouw aan mijn oorsprong als vorst — zegt de keizer — kan ik de voorregten der kroon niet aanmerken als een toevertrouwd heilig goed waaraan men niet raken mag, noch als een erfenis mijner voorvaderen welke ik vóór alles ongeschonden aan mijn zoon zou moeten overdragen. Door het volk gekozen, zijne *denkbeelden vertegenwoordigende, geef* ik altijd zonder spijt elk nutteloos prerogatief aan het algemeen welzijn ten beste, even als ik alle voor de rust en den bloei van het rijk onmisbare magt onwrikbaar zal in handen houden."

Het wordt nu door de regering openlijk erkend dat de buitengewone en supplementaire kredieten sedert 1851 omstreeks 3000 millioen franken bedragen. 't Is waar, niet al dat geld is vruchteloos uitgegeven, er zijn enkele spoorwegen aangelegd en eenige andere werken tot algemeen nut voltooid, maar een niet gering deel is verslonden door het voeren van oorlog in Europa, het zenden van expedities naar verwijderde landen, het onderhoud van een ontzaggelijk leger in vredestijd, schitterende feesten, een zelden gekenden hofstoet, vorstelijke stallen, groote jagtpartijen, versieringen der hoofdstad, de inrigting der paleizen enz. Maar dat is nog niet alles: de geldverspilling, waarvan het voorbeeld door de regering gegeven is, heeft de departementale en stedelijke besturen aangetast. De zucht tot het bovenmatig opvoeren der uitgaven is tot bijzondere maatschappijen doorgedrongen en de spekulatiegeest is alom tot het uiterste gedreven. Wat baatte het dat nog weinige weken geleden, de stemmen die zich over het toenemend gevaar wilden doen hooren, met geweld werden onderdrukt, de omstandigheden zijn magtiger dan de wil der regering: deze wordt nu door de noodzakelijkheid gedrongen zelve het kwaad openbaar te maken.

Zullen de plannen van den heer Fould Frankrijk kunnen redden? Het valt te betwijfelen. Maar laat ons bij de kwade ook de goede zijde opmerken. Frankrijk geeft een kostbare les, ook aan kleine staten: het doet duidelijk zien hoe de zoo verklaarbare neiging tot uitdrijving der budgetten een land weldra aan den rand van een afgrond brengt.

Dat de *voorgestelde maatregelen* de goedkeuring der parijsche dagbladen wegdragen, behoeft naauwelijks vermelding, maar ook de engelsche laten er zich gunstig over uit. The globe ziet er eene toenadering in tot de konstitutionnele beginselen. De Morning-post verheugt er zich over dat de heer Fould den toestand zoo juist heeft geschetst, door te zeggen dat de tegenwoordige financiële politiek van Frankrijk ook in het buitenland wantrouwen te weeg bragt. The times wil zich vooreerst nog niet door de hoop op verbetering laten meeslepen, omdat hij zich te goed herinnert de cirkulaires van den heer de Persigny betrekkelijk de vrijheid van drukpers, waarin beloften voorkomen die niet zijn verwezenlijkt.

De expeditie naar Mexiko wordt met spoed in orde gebragt. In Frankrijk is de inscheping der troepen afgeloopen, en drie oorlogschepen hebben reeds de havens verlaten. Volgens La patrie zullen de drie eskaders zich tusschen 15 en 20 december te Havana vereenigen, waar een oorlogsraad zal gehouden worden om het plan dat men volgen zal vast te stellen. De fransche gezant te Mexiko, die den toestand van het land zeer naauwkeurig kent, zou daarbij tegenwoordig zijn. Ook van Plymouth zijn drie oorlogschepen vertrokken, en van Woolwich gingen transportschepen onder zeil, aan boord hebbende een bataljon infanterie en eene halve batterij artillerie met getrokken geschut.

In Belgie is de liberale dagbladpers in het algemeen zeer voldaan over de troonrede, hoewel zij daarin ook gaarne zou hebben zien melding gemaakt van de erkenning van Italie, eene herziening der wet op het lager onderwijs en eene wijziging van het kiesstelsel.

Ook het ontwerp-adres van antwoord der kamer van vertegenwoordigers is hoofdzakelijk een weerklank op de troonrede. Het zal op het laatst dezer week in behandeling komen. Van de goede verstandhouding met de buitenlandsche mogendheden gewagende, zegt het ontwerp o. a.: „De vaderlandlievende stad Luik heeft met warmte hare ingenomenheid aan den dag gelegd met de ontmoeting der doorluchtige vorsten, die op zoo edele wijze waken voor de belangen van twee natien, welke van nu af aan innig aan elkaar verbonden zijn, niet alleen met de banden van goede nabuurschap, maar ook door gemeenschappelijke liefde voor de nationale onafhankelijkheid en openbare vrijheid.

In Polen worden krachtiger maatregelen van bedwang te gemoet gezien, ten gevolge van het openbaar verzet tegen de laatst afgekondigde verordeningen.

De Wiener Zeitung verzekert dat het turksche legerkorps te Trebigue belangrijke versterking heeft ontvangen, en dat men dien ten gevolge van nu af in het hoofdkwartier zich zeker waant den opstand op alle punten te kunnen bedwingen.

Bij de verschillende wijzen waarop de toestand van Hongarye beoordeeld wordt, moet ook de stem der regeringsbladen worden vernomen. We verwijzen daarom naar den in dit nommer voorkomenden brief uit Pesth aan de Oesterreichische Zeitung.

Het lijk van den koning van Portugal zal den 21 november worden ter aarde besteld. Zijn oudste broeder en troonopvolger, die reeds op het berigt der ziekte Compiègne verlaten had, is eerst den 11 te Lissabon aangekomen. Het korvet dat hem overbragt heeft door het ongunstige weder *een zeer lange reis gehad.*

Noord-Amerika.

Volgens den New-York herald van 29 oktober, werden de navolgende vierledige gevolgen verwacht van de groote maritieme expeditie, welke dien dag vertrok:

1. Den oorlog over te brengen in de katoenstaten, die in de eerste plaats verantwoordelijk zijn voor den opstand en op die wijze de desorganisatie en de verstrooijing te bewerken van het groote leger der rebellen, dat thans in Virginie staat.

2. Te zorgen voor winterkwartieren voor bondstroepen en voor vlugthavens voor de oorlogs- en handelsvloot.

3. *Eene of meer zuidelijke havens te openen voor den handel* en op die wijze aan alle eischen te kunnen voldoen en al de moeijelijkheden te vermijden, die uit de behoefte aan katoen en het handhaven der blokkade voortspruiten.

4. Eene keus te vormen in de zuidelijke staten, waarin de lang onderdrukte loijauteit en het gezond verstand eene veilige en geschikte uitdrukking kan vinden en die reaktionnaire gevoelens aan te moedigen en te bevorderen, van welke men zulk eene opmerkelijke en bemoedigende manifestatie in Noord-Carolina heeft gezien.

De expeditie bestaat uit niet minder dan 27 oorlogschepen, met de Wabesh (van 50 stukken) als vlaggeschip. Onder de overige 26 vaartuigen telt men 16 kanonneerschepen, die met zeer zwaar geschut gewapend zijn. De verdere bodems zijn fregatten en sloepen, voerende ieder 50 à 16 stukken. In het geheel voert deze scheepsmagt 400 stukken geschut. Voorts behooren er bij 24 groote transport-stoomschepen en verscheidene zeil-vaartuigen, waaronder eenige van 3300 en 3400 ton inhoud. Ook deze transportschepen zijn alle gewapend, en geladen met eene verbazend groote hoeveelheid mond- en krijgsbehoeften, bouw-materialen, paarden enz. Aan boord dezer onderscheidene schepen bevinden zich voorts omstreeks 20,000 man troepen, benevens een groot aantal werklieden, zoo als timmerlieden, metselaars, enz. De tot de expeditie behoorende troepen staan onder bevel van den generaal *Sherman, een der voornaamste en geachtste officieren* van het noord-amerikaansche leger. De kommandant der scheepsmagt is de kapitein Dupont.

— Volgens berigten uit New-York van den 5 dezer hadden de separatistische generaals Price en Mac Culloch hunne strijdkrachten vereenigd en wilden zij nu met eene magt van 30,000 man den generaal Fremont aantasten. Het gerucht wilde dat de onlangs uitgezeilde groote maritime expeditie in Bull's baai op 25 mijlen afstands van Charleston aangekomen was.

Duitschland.

Weenen 14 november. Aan de Oesterreichische Zeitung wordt het volgende uit Pesth geschreven:

„Slechts eenige dagen is het tijdelijke stelsel van bestuur ingevoerd, en we hebben reeds de voldoening te kunnen melden dat de geest der bevolking op eene opmerkelijke wijze bedaard is. Dit gevolg is voornamelijk verkregen door dat men algemeen erkent dat het niet in de bedoeling der regering ligt een vermomden staat van beleg in te voeren, maar alleen de orde te herstellen.

Het uiterlijk voorkomen der stad heeft geene verandering ondergaan: op openbare plaatsen ziet men talrijke gezelschappen vereenigd, en de vrije bespreking der politiek ondervindt niet de minste beperking; alleen de pereodieke drukpers gevoelt de gevolgen van het nieuwe stelsel.

De oppositie heeft de hevige taal laten varen. De regeringsbladen hebben den moed voor hunne sympatien uit te komen; terwijl de andere, met uitzondering van den Pesty-Hirnok het stilzwijgen bewaren. Evenwel gelooven we niet dat de staat van lijdelijken tegenstand lang duren zal: de praktijk zal het gestrenge der teorie verzachten, en de pers zal weldra de plaats die men haar gelaten heeft weder innemen. Gisteren zijn de redakteurs van al de hier verschijnende dagbladen bij het hoofd der policie ontboden. Daar werd hen een brief van den luitenant-generaal medegedeeld, waarin hij zijne hooge achting voor de openbare meening te kennen geeft, maar tevens gelast dat het verheerlijken van den tegenstand *een einde neme. Vermoedelijk heeft dit betrekking op het* prijzen der houding die de nu ontbonden gemeentebesturen hadden aangenomen en van de antwoorden der obergespans aan den hofkanselier, welke de dagbladen van Pesth met de grootste voldoening hadden openbaar gemaakt."

Berlijn 14 november. Onderscheidene dagbladen deelen *een opgave mede van de wetsontwerpen, die* waarschijnlijk in de aanstaande zitting der kamers zullen worden aangeboden. Twee daarvan, de wet op de organisatie der kreizen en op de plattelands-policie, zijn reeds officieel in de jongste circulaire van den minister van binnenlandsche zaken aangekondigd. Voorts een wetsontwerp op de ministeriële verantwoordelijkheid en eene betreffende de inrigting en bevoegdheid van de hoogste rekenkamer. Verder eene wet op de afschaffing van de instelling der Lehnschulze en op de positie der mennonieten. Ook mag men het voor zeker houden, dat de wet op het onderwijs, van welke men beweert dat zij eerlang aan het staatsministerie zou kunnen worden medegedeeld, reeds in het begin der zitting zal kunnen worden ingediend. De weder indiening van het wetsontwerp betreffende het fakultatieve burgerlijk huwelijk is niet waarschijnlijk. Na hetgeen in de laatste jaren is voorgevallen, schijnt men het voor niet geraden te houden, dezen vorm van het burgerlijk huwelijk nogmaals in de kamers te brengen. Na de debatten der vorige zitting mag men ook aannemen, dat de minister van marine zal optreden met een plan betreffende de verdere en snellere ontwikkeling van de pruissische zeemagt. *Eindelijk is het niet te verwachten, dat de minister van* justitie de in de vorige zitting afgestemde kompetentie-wetten voor goed zal laten rusten.

Frankrijk.

Parijs 15 november. Gisteren deelde de Moniteur de sedert eenige dagen verwachte benoeming mede van den heer Fould tot minister van financien. Voorts behelst het officiële blad drie staatsstukken van overwegend belang: 1. een brief van den keizer aan graaf Walewski, minister van staat; 2. een brief des keizers aan den heer Fould; en 3. eene memorie van laatstgenoemde aan den keizer.

In den eersten brief verklaart de keizer dat de gevoelens welke den heer Fould hem over 's lands financiëlen toestand heeft medegedeeld, zijne volledige goedkeuring wegdragen. 's Keizers begeerte was sinds lang om het budget binnen onveranderlijke grenzen terug te brengen, een begeerte, die hij dikwijls, bij het voorzitten van den staatsraad, heeft te kennen gegeven. Ongelukkiglijk hebben onvoorziene omstandigheden en steeds meer dringende eischen belet, dit resultaat te bereiken. Het eenige afdoende middel daartoe is, vastberaden afstand te doen van de hem toekomende bevoegdheid, om bij afwezigheid der kamers nieuwe kredieten te openen. Dit stelsel zal geen nadeel voor den staat opleveren, indien, na een gezet onderzoek der mogelijke bezuinigingen, het wetgevend ligchaam, *door eene loyale uiteenzetting der wezenlijke behoeften,* overtuigd wordt van de noodzakelijkheid om de gelden toe te staan, noodig voor de behoorlijke vervulling der openbare dienst. De keizer zal den senaat op 2 december tot het ontvangen der mededeeling doen bijeenkomen, dat hij, in den tusschentijd van twee zittingen, afziet van zijne bevoegdheid om *suppletoire en buitengewone kredieten* te openen. Dit besluit zal deel uitmaken van het senatus-consultum, hetwelk, overeenkomstig zijne toezegging, de stemming over de budgetten der verschillende ministerien hoofdstuksgewijze zal regelen. Terwijl hij afstand doet van een regt, hetwelk zelfs den konstitutionelen souvereinen, die zijne voorgangers waren, toegekend was, gelooft hij eene voor een goed financieel bestuur nuttige zaak te doen. Getrouw aan zijn oorsprong, beschouwt hij de prerogatieven der kroon niet als een hem toevertrouwd heilig goed, dat men niet aantasten mag, noch als een erfregt zijner vaderen, hetwelk hij vóór alles zijn zoon ongeschonden moet achterlaten. Als uitverkorene des volks en als vertegenwoordiger van diens belangen, zal hij steeds zonder leedwezen elk prerogatief vaarwel zeggen, dat nutteloos is voor het algemeene welzijn, even als hij aan den anderen kant onwrikbaar zal vasthouden aan elk gezag, dat onvermijdelijk is voor de rust en het welzijn des lands.

De tweede brief is korter. De keizer zegt daarin, dat de heer Fould, in den ministerraad met zoo veel helderheid op een gevaar voor 's keizers regering *gewezen heeft, dat de* keizer voornemens is, diens denkbeelden geheel en al tot de zijne te maken, en om de door eerstgenoemde ingediende memorie in den Moniteur op te nemen. Verder zegt de keizer ook hierin, dat hij sinds lang naar het middel uitzag, om 's lands krediet op hechte grondslagen te vestigen en de *ministers te houden binnen de grenzen van het budget.* Om het nieuwe stelsel goed te doen werken, benoemt de keizer den heer Fould tot minister van financien, daar iemand die al de moeijelijkheden daarvan doorgrond heeft, het best in staat moet geacht worden, het in uitvoering te brengen.

De memorie door den heer Fould aan den keizer toegezonden is zeer uitgebreid: slechts enkele punten kunnen hier worden aangestipt. Zij begint met eene uiteenzetting van de geschiedenis der stelsels, die vóór en na 1830 nopens de budgetten gevolgd werden en doet uitkomen dat de tribune, bij hare beraadslagingen, zoo wel als de drukpers, het bestuur bij de openbare opinie verdacht maakten. De treurige gevolgen dier parlementaire worstelingen hebben tot leering gediend. Dan volgt eene vergelijking tusschen het bedrag der supplementoire en buitengewone kredieten van 1840 tot 1847 en van 1851 tot 1858. In eerstgenoemd tijdperk bedroeg dit 1 milliard 200 millioen (deels een gevolg van de krisis in het oosten) en in laatstgenoemde periode 2 milliard 400 millioen, of, zoo men de kosten voor den oosterschen oorlog daarvan aftrekt, 1 milliard 348 millioen. Aan dit buitengewone middel om de budgetten te verhoogen dient een einde te komen. Zonder de goedkeuring der wetgevende magt moet geen opening van suppletoire en buitengewone kredieten toegestaan worden. Het wezenlijke gevaar voor 's lands financien bestaat in de vrijheid die de regering heeft om uitgaven te *dekreteren zonder de kontrôle der wetgevende magt.*

De heer Fould wijst vervolgens op het bedrag dat de suppletoire en buitengewone kredieten in Frankrijk in 1859, in 1860 en in 1861 bereikt hebben. Terwijl dit cijfer in eerstgenoemd jaar 83 millioen bereikt had, klom het in het volgende jaar tot 115 en in 1861 komt het 2000 millioen nabij, zonder nog de kredieten te rekenen die geopend zullen moeten worden ten gevolge van de duurte der levensmiddelen. Frankrijk zal zich weldra in zeer ernstige financiële moeijelijkheden gewikkeld zien, indien geene verandering werd ingevoerd. Om in de uitgaven te voorzien heeft de regering hare toevlugt genomen tot het krediet in al zijne vormen. Zoo

heeft de schatkist, bij de vernieuwing van het privilegie der bank, de vermeerdering van haar kapitaal, ten bedrage van 100 millioen, welke voor dit ligchaam verpligtend was gemaakt, geabsorbeerd. De dotatiekas van het leger die 135 millioen had ontvangen, heeft de schatkist zich toegeeigend tegen vergoeding van inschrijvingen op het grootboek. Eindelijk heeft men de toevlugt genomen tot eene nieuwe wijze van leening: men heeft dit jaar 132 millioen aan obligatien uitgegeven, die dertien jaren te loopen hebben.

Het publiek heeft wel is waar die leeningen volteekend; maar men zou zich gevaarlijke illusien maken, wanneer men eindeloos op de ontwikkeling van het nationale krediet rekende. En men moet te meer op den financiëlen toestand letten, *daar bij de laatste beraadslagingen over het budget de te korten op het einde van het dienstjaar geraamd werden op nagenoeg een milliard.* De suppletoire en buitengewone kredieten moeten voor goed ophouden. Dit is het eenige middel om eene krisis te voorkomen. Buitendien zal nog een ander groot voordeel verkregen worden, indien de keizer afstand doet van zijn prerogatief ten aanzien dier kredieten. Wanneer hij van deze meer schijnbare dan wezenlijke, meer dreigende dan afdoende magt afziet, dan zal het vertrouwen niet alleen in Frankrijk terugkeeren, maar ook Europa zal gerust gesteld worden en alle voorwendsels tot vijandige woelingen zullen vervallen. Wanneer men de budgetten van het leger en de marine aan eene geregelde goedkeuring der wetgevende magt onderworpen ziet, dan kan men niet meer toegeven, dat men bedreigd wordt door een plotselingen en onvoorzienen aanval. De regeringen van Frankrijks naburen zullen dan niet meer door de vrees bezield zijn, welke haar tot zeer groote krijgstoerustingen noopt. Zij zullen de lasten der natien niet behoeven te verzwaren op eene wijze die tot ondergang leidt en waarvan men het hatelijke op rekening des keizers tracht te stellen. De veiligheid zal terugkeeren, de hulpbronnen zullen ontwikkeld en de omgelegenheden van den tegenwoordigen toestand tot eene geregelde verhouding teruggebragt *worden. Zelfs wanneer men wilde aannemen dat Europa* uit een staat van vollen vrede plotseling tot een staat van oorlog overging, zou het afzien van de keizerlijke prerogatieven zonder gevaar zijn. Frankrijk is, de geschiedenis bewijst het, altijd de natie geweest, die in oorlogstijd het eerste gereed was om den veldtogt te openen. Hare oorlogzuchtige eigenschappen, hare zucht naar roem, haar vertrouwen in het hoofd dat zij zelve gekozen heeft, zijn daarvoor een vaste waarborg. De keizer heeft de geestdrift niet vergeten, die hem bij zijn vertrek naar Italië volgde. Hij kan dus verzekerd zijn van de loyale ondersteuning der groote staatsligchamen, zoodra Frankrijks eer of die zijner dynastie eene buitengewone inspanning vorderen.

Italië.

De minister van financien heeft eene belangrijke voordragt gereed gemaakt om eerstdaags aan het parlement te worden ingediend. Hij begint met eene gansch niet gunstige schets van den financiëlen toestand van het koningrijk Italië en stelt voor het te kort over 1862 te dekken met verscheidene buitengewone belastingen, en verder door de staatsdomeinen en ook het meerendeel der kerkelijke goederen te verkoopen.

— Het gerucht is in omloop dat de generaal Cialdini zijn ontslag als bevelhebber van het vierde legerkorps gevraagd heeft en dat de heer Rattazzi het voorzitterschap van de kamer der afgevaardigden zal nederleggen.

Betaling van coupons.

De coupons der certifikaten van Russische fondsen, uitgegeven door het algemeen kantoor van administratie, onder direktie van Stadnitski & van Heukelom c. s., en verschenen 1 julij 1861, worden betaald: 6 pct. in assignatien groot Rs. 30 met f 14,39, en 6 pct. in zilver groot Rs. 15 met f 25,19.

Handelsberigten.

Prijzen van effekten.

Amsterdam 18 november.

Nederland.	Certifik. Werkelijke schuld	2½	pct.	64
	dito Nationale dito	3	„	76⅝
	dito dito dito	4	„	—
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	140¼
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	101¾
	Certifik. Hope & co.	4	„	74⅞
	dito dito 1855, 6de serie	5	„	93⅝
	dito	6	„	—
	Aand. spoorweg			193
	Leening 1860	4½	„	89⅛
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	75½
Spanje.	Obligatien	2	„	42¼
	dito binnenlandsch	3	„	48
	Certifik. coupons bewijzen			6⅛
	Krediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5	„	46
	dito amsterdamsche	5	„	69⅛
	dito nationale	5	„	55
	dito 1847/1852	2½	„	—
	Bank aktien	3	„	638
Belgie.	Certifikaten bij Rothschild	2½	„	—
Portugal.	Obligatien	3	„	46¼
	dito nieuwe	3	„	45¾
Grenada.	dito			14¼
Venezuela.	dito	2½	„	22¾
Illinois.	dito	7	„	84¼
Mexiko.	dito	3	„	26⅝

Londen 16 nov., ten 12 ure. Konsols, 92¼.
Weenen 16 nov. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 67,40.
Parijs 16 nov. (slotpr.) 4½ pct. kompt. —,— 3 pct. 69,47.

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 12 november.

Metalliek f 21,25; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,80; Engelsche Russen, f 11,80; Fransche f 56,—; Belgische f 56,12½; Pruissische f 35,—; Spaansche piasters f —,—; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 32,68¾; Russische in zilveren roebels f 33,12½; Poolsche in fl. f 27,12½; Nationale metalliek f 29,10; Dollars f —,—.

Meekrapprijzen.

Rotterdam 18 november.

Bij eene vaste markt bestond er heden redelijke omzet.

Graanmarkten.

Amsterdam, 18 november.

Tarwe en gerst onveranderd.
Raapolie op zes weken f 42¾. Lijnolie op zes weken f 37¼.

Rotterdam 18 november.

Tarwe en wit zaad waren heden 40 en gerst 20 cent lager. Bruineboonen werden 50 cent hooger betaald.

Axel, 16 november.

Tarwe f 11,65 a f 12,85; *Rogge* f 8,40 a f 8,65; *Wintergerst* f 6,55 a f 6,90; Zomer dito f 5,90 a f 6,15; Haver f 3,25 a f 3,90; Paardenboonen f 8,40 a f 8,75; Bruineboonen f 11,20 a f 13,05; Groene erwten f 10,75 a f 11,65; Gele dito f 9,35 a f 10,25; Graauwe dito f 11,20 a f 13,05; Boekweit f 6,55 a f 6,25.

Middelburg 16 november.

Raapolie f 42. Lijnolie f 38. Patentolie f 44 per vat op zes weken.

Weldadigheid.

DIAKENEN der Nederduitsche hervormde gemeente te Middelburg vermelden met hartelijke dankzegging de ontvangst eener gift van *f* 1,— gevonden in de kerkcollecte der Koorkerk, zondag voormiddag den 17 november 1861, en gewikkeld in een omslag, gekenteekend van buiten met de woorden „Voor de Armen", van binnen „Van een dienstbode".

Middelburg, 18 november 1861.

Diakenen voornoemd,
A. P. SNOUCK HURGRONJE, voorzitter.
W. ALTORFFER, secretaris.

Advertentien.

Heden overleed, na een kortstondig en hevig lijden, tot droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwdkinderen, mijne geliefde Echtgenoot MARIA JOHANNA HOUSER, in den ouderdom van bijna 59 jaren, na eene genoegelijke Echtverbindtenis van ruim 32 jaren.

Middelburg, den 16 November 1861. J. NAUTA.

Eenige kennisgeving.

VERPACHTING TOLLEN.

Op Donderdag den 28 November 1861, des middags ten 12 ure, zal ten Raadhuize van Middelburg in het openbaar worden verpacht, *het gedurende het jaar 1862* te heffen **TOLGELD** op den Straatweg tusschen **Middelburg** en **Vlissingen.** De voorwaarden liggen ter lezing ter Secretarie van eerstgemelde Gemeente.

VERPACHTING VAN TOLLEN
op den Straatweg tusschen
VLISSINGEN en KOUDEKERKE.

De Commissie van Beheer voor den Straatweg tusschen **Vlissingen** en **Koudekerke** zal op Vrijdag den 29 November 1861, des middags ten 11 ure, op het Raadhuis te Vlissingen, in het openbaar ter verpachting aanbieden **het heffen van het TOL- of WEGGELD aan de beide Tolpalen op den gemelden Straatweg,** over de jaren 1862, 1863 en 1864, volgens condities, ter inzage bij den ondergeteekende te Koudekerke.

Koudekerke, den 15 November 1861.

Namens de Commissie voornoemd,
P. LOEFF, Secretaris.

Op Maandag den 9 December 1861, des voormiddags ten elf ure, zal ten Raadhuize van **IJzendijke,** op de voorwaarden, die ter Secretarie ter lezen liggen, bij enkele inschrijving worden aanbesteed:

De levering van de Schoolbehoeften voor het volgend jaar.

De Inschrijvingsbiljetten, door het woord *Schoolbehoeften* aangeduid, moeten vóór dien tijd franco bij den Burgemeester zijn ingeleverd.

OOSTKERK.

De Huurders van Plaatsen in de Oostkerk, die gedurende de tijdelijke sluiting dier Kerk na 1 December aanstaande kosteloos eene Plaats verlangen in de Nieuwe- of Koorkerk, worden verzocht dit vóór 24 November *schriftelijk* op te geven aan den Koster der Oostkerk, met vermelding of eene Mans- of Vrouweplaats wordt verlangd, of wel eene Plaats voor Mans en Vrouwen, ten einde aan die opgaaf, *voor zoo ver de vacante Plaatsen dit toelaten,* gevolg zou kunnen worden gegeven.

PUBLIEKE VERKOOPING,
ten overstaan van den Notaris P. VAN DE GRAFT en Getuigen, op Donderdag den 21 November e. k. 's middags om half één uur precies, op de

WERF DE VOLHARDING,

alhier, van eene groote partij **Eiken Dekbalken,** Palen, Planken, Brandhout en hetgeen meerder zal worden gepresenteerd, alles afkomstig van eenen gesloopten **MODDER- of BAGGERMOLEN.**

OPENBARE VERKOOPING

Vrijdag 22 November 1861, *des voormiddags ten 10 ure,* in het voormalig **Werkhuis** op het Noordplein te Middelburg, ten overstaan van den Notaris P. VAN DE GRAFT, van **zware EIKEN BALKEN,** Muurplaten, Gordingen, Schutsel- en Meetputpalen, Vloerdeelen, Beschot, Kinderbalken, Deuren en Kozijnen, Sparren, Latten, Pompsteenen, Brandhout en meer andere Goederen. Daags te voren voor een ieder te zien.

NB. De Koopers zullen, des verkiezende, gedurende 14 dagen, gelegenheid hebben om het door hen gekochte weg te halen.

MEN BIEDT TE KOOP AAN **de Verhandelingen en Berigten betrekkelijk het Zeewezen,** van 1837 tot 1857, in 17 goed geconserveerde half lederen Banden, à *f* 1,20 per Deel. Adres bij den Boekhandelaar MESTDAGH, te Vlissingen.

UIT DE HAND TE KOOP **EEN PAARD,** keur uit twee, bij BOSSELAAR op KLAREBEEK.

Bij H. H. ROELSE alhier is te bekomen het **Photografisch Portret** van den Wel-Eerw. Heer

J. P. G. WESTHOFF.
(CARTE DE VISITE EN ANDERE GROOTTE.)

IN LOSSING **ENGELSCHE KOLEN.**
H. J. DRONKERS.

ZEEGRAS, 2de soort, à tien cent per Ned Pond, bij de Baal tot minderen prijs, bij D. J. J. MARINISSEN, *aan de Dambrug.*

ONTVANGEN **Spaansche KASTANJES** en **CHINAS-APPELEN,** bij J. M. T. VAN DE KREKE — FELTEN, Lange Noordstraat.

De ondergeteekende beveelt zich bij voortduring aan tot het **openen van Oesters** en **schoonmaken van Wild.** J. MATENA, Groenmarkt.

Eene aankomende **Meid** benoodigd, Langenburg, C 99.

Bij den Boekdrukker S. VAN BEILANUS te Neuzen ligt ter Perse:

Een woord over de MARINEWERF te Vlissingen, aan het Gemeentebestuur dier Stad opgedragen, door F. CALAND. Prijs 30 cent.

JOANNES ANTONIDES, BIJGENAAMD VAN DER GOES, en algemeen bekend als JOANNES ANTONIDES VAN DER GOES, werd in 1647 te Goes geboren. Hij was een uitstekend Dichter van zijn tijd. Zijne Gedichten, vervat in 2 deelen, zijn in 1827 te Leyden op nieuw uitgegeven, met bijvoeging van één deel Aanteekeningen van Mr. W. BILDERDIJK. Deze 3 deelen bevatten te zamen 700 bladzijden drukś.

De ondergeteekende, als tegenwoordige eigenaar van genoemde uitgaaf, biedt die aan de vereerders van den Zeeuwschen Dichter tijdelijk aan voor den geringen prijs van

EEN GULDEN EN VIJF-EN-ZEVENTIG CENT.

Wie van deze gelegenheid wenscht gebruik te maken, wende zich tot zijnen Boekverkooper. De voorraad is zeer klein.

LEYDEN. P. ENGELS.

BOVENZAAL DER SOCIETEIT DE VERGENOEGING
(TOEGANG VLASMARKT.)

Op vereerend verzoek zal de FAMILIE KINSBERGEN nog **eene Voorstelling** geven op Woensdag den 20 November, des avonds ten 7 ure, waarbij niets onbeproefd zal worden om deze met allen luister en activiteit daar te stellen.

Eerste Rang 75 cent, Tweede Rang 40 cent. **Kinderen** op den Eersten Rang de helft van het Intreêgeld.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.
Uren van vertrek in November.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Dingsdag	19	's morg.	11,30	Dingsdag	19	's morg.	8 ure.
Donderdag	21	„	6 ure.	Woensdag	20	„	9,45
Vrijdag	22	„	6	Vrijdag	22	„	9,45
Zaturdag	23	„	6	Zaturdag	23	„	9,45
Zondag	24	„	6	Zondag	24	„	9,45
Maandag	25	„	6	Maandag	25	„	10
Dingsdag	26	„	6	Dingsdag	26	„	10
Donderdag	28	„	7,30	Woensdag	27	„	10
Vrijdag	29	„	8,30	Vrijdag	29	„	[illegible]
Zaturdag	30	„	9	Zaturdag	30	„	6

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.